

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec maja 2015 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec maja 2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało **5685 osób bezrobotnych**. Liczba bezrobotnych **spadła** w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 665 osób, tj. o 10,5%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Maj 2014</i>	<i>Maj 2015</i>
Bezrobotni zarejestrowani:	6350	5685
- mężczyźni	3131	2733
- kobiety	3219	2952
 Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	908	741
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	440	371
- posiadający prawo do zasiłku	826	686
 Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	15,1%	13,6%

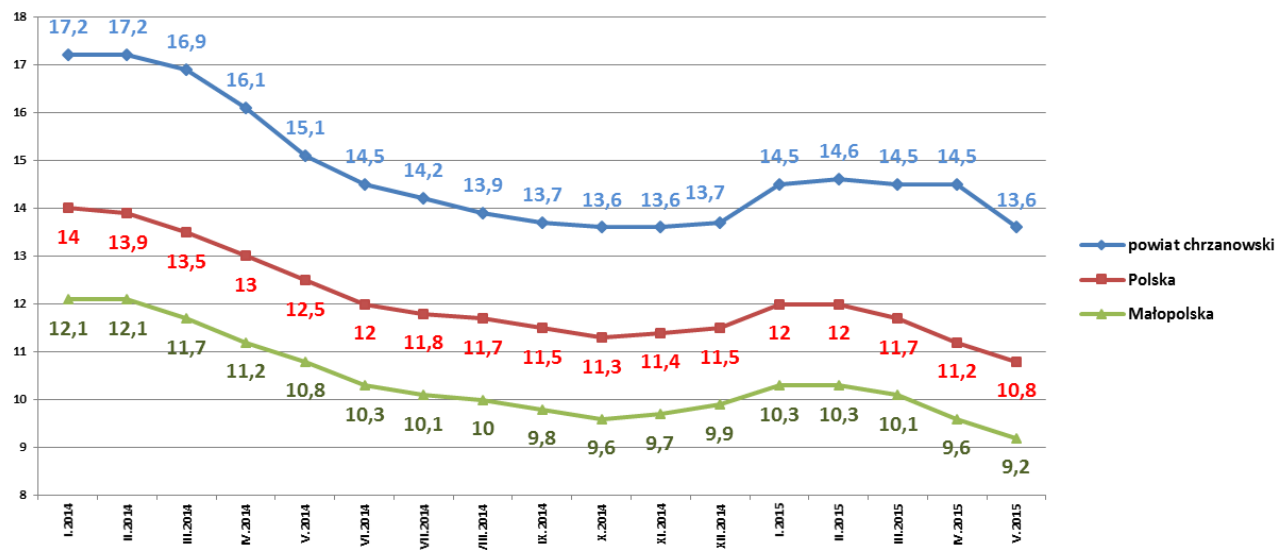
Na koniec maja 2015 roku w ewidencji odnotowano 741 osób dotychczas niepracujących, 371 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 686 osób posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2014 :

- liczba osób dotychczas niepracujących o 18,4% (o 167 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 15,7% (o 69 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 17% (o 140 osób).

Na koniec maja 2015 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **13,6%** co w porównaniu do maja 2014 roku oznacza spadek o 1,5 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 9,2% a dla kraju 10,8%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2014 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2014 – 2015

PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. Obie te wielkości charakteryzują się wysokimi wahaniami wynikającymi w znacznej mierze z sezonowości.

Od początku roku 2015 roku **zarejestrowano 3378 osób bezrobotnych**. W analogicznym okresie roku 2014 zarejestrowano 3336 osób. Oznacza to, że napływ bezrobotnych w roku 2015 był wyższy o 42 osoby niż w takim samym okresie roku 2014. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 2888 osób (85,4%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 507 osób, tj. 15% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I. - V.2014	I. - V.2015
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	3336	3378
<i>z liczby ogółem:</i>		
- zarejestrowani po raz pierwszy	557	490
- zarejestrowani po raz kolejny	2779	2383
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	3980	3393
<i>w tym m. in.:</i>		
- podjęcia pracy subsydiowanej	79	140
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	1636	1693

Od początku 2015 roku **wyrejestrowano 3393 osoby**. W analogicznym okresie roku 2014 wyrejestrowano 3980 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2015 był niższy o 587 osób niż w roku 2014.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. Od początku roku 2015 **1833 osoby** zostały wyłączone z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **54%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku roku 2015 **728 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **21,4%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (206 osób, tj. 6,1%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (29 osób, tj. 0,8%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2015 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego – 16 osób,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 43 osoby,
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 57 osób

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych 2015 roku związany był także z:

- rozpoczęciem prac interwencyjnych – 40 osób,
- rozpoczęciem stażu – 232 osoby, w tym 23 osoby w ramach bonu stażowego,
- rozpoczęciem szkolenia – 33 osoby, w tym 7 osób w ramach bonu szkoleniowego,
- podjęciem pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 29 osób,
- podjęciem pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 2 osoby,
- podjęciem pracy w ramach bonu zatrudnieniowego – 2 osoby,
- podjęciem pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne – 2 osoby,
- podjęciem pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 11 osób,
- rozpoczęciem przygotowania zawodowego dorosłych – 2 osoby,
- rozpoczęciem prac społecznie użytecznych – 104 osoby, w tym w ramach PAI – 48 osób.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. Na koniec maja 2015 roku w liczbie 2952, stanowiły 52% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do maja 2014 roku ich liczba spadła o 267 osób (8,3%), przy jednoczesnym niewielkim wzroście udziału w bezrobociu ogółem.

Jak dotąd rynki pracy wszystkich rozwiniętych krajów nie poradziły sobie z gorszymi perspektywami kobiet w porównaniu do możliwości mężczyzn. Przejawia się to niższym poziomem zatrudnienia, mniejszymi płacami, zatrudnieniem w mniej prestiżowych i gorzej płatnych branżach. Żadne państwo jak dotąd nie usunęło nierówności kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Prostą receptą nie jest na pewno sam wzrost gospodarczy. Przynosi on wprawdzie większe dochody, przyczyniając się do poprawy materialnej sytuacji pań zatrudnionych w „żeńskich” branżach (wyższe wydatki na opiekę zdrowotną, edukację itp.). Jednak sam wzrost PKB nie rozwiąże wszystkich problemów. Ważniejszy jest rozwój społeczny i odpowiednia socjalizacja już od najmłodszych lat.

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznanych za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu kwietnia 2015 roku status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadały 4942 osoby, co oznacza, że 84 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec maja 2015 roku

<i>Kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	<i>Stan ogółem na koniec maja 2015</i>	<i>Udział w liczbie bezrobotnych ogółem</i>
<i>Do 30 roku życia</i>	1692	29,8%
<i>- w tym do 25 roku życia</i>	825	14,5%
<i>Długotrwale bezrobotni</i>	3149	55,4%
<i>Powyżej 50 roku życia</i>	1478	26%
<i>Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej</i>	192	3,4%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia</i>	557	9,8%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia</i>	2	0,04%
<i>Niepełnosprawni</i>	320	5,6%

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni (3149 osób), tj. 55,4% ogółu zarejestrowanych, osoby bezrobotne do 30 roku życia (1692 osób, tj. 29,8%) oraz osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (1478 osób, tj. 26%).

Długotrwale bezrobotni to grupa, które ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy (ponad 1 rok) ma znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Jak wynika z danych statystycznych grupa ta od kilku lat należy do najliczniejszej kategorii bezrobotnych. W porównaniu do maja 2014 roku liczba bezrobotnych długotrwale uległa obniżeniu o 157 osób ale udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 3,3 punktu procentowego.

Niekorzystne zmiany zanotowano także w odniesieniu do osób bezrobotnych, powyżej 50 roku życia. Ta grupa osób na koniec maja 2015 roku stanowiła 26% wszystkich osób zarejestrowanych. Oznacza to, że w stosunku do maja 2014 roku udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 1,8 punktu procentowego pomimo, że zanotowano spadek liczby bezrobotnych o 59 osób. Zwiększanie udziału osób starszych w strukturze ludności to realny problem społeczny, który jest wyzwaniem dla współczesnej gospodarki i rynku pracy. W ostatnich latach sytuacja osób starszych na rynku pracy budzi coraz większe zainteresowanie wielu środowisk in. ośrodków akademickich, instytucji państwowych, pracodawców oraz samego społeczeństwa. Rosnące znaczenie osób starszych wynika zarówno z zachodzących zmian demograficznych, jaki i sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju.

Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że są „zbyt starzy”, a także „słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony wzmacniamy ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo w tematycznych warsztatach, a także uzupełniamy lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera czy też aktualizacji uprawnień zawodowych.

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec maja 2015 roku w powiecie chrzanowskim zarejestrowanych było **1692 osoby bezrobotne do 30 roku życia, w tym 825 osób poniżej 25 roku życia**. Należy zauważyć, że w porównaniu do maja 2014 roku zarówno liczba osób do 25 roku życia jak i ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem się obniżył – o 199 osób, udział o 1,6 punktu procentowego.

Młodzież jest szczególną grupą na rynku pracy z uwagi na to, że to właśnie młodzi ludzie są z jednej strony grupą najbardziej poszukiwaną, a z drugiej strony spotykają się z największymi problemami z wejściem na rynek pracy. Ludzie poniżej 25 roku życia są grupą specyficzną, bo wkraczają dopiero na rynek pracy. Młodzież opuszczająca szkoły jest wyposażona w pewien zasób wiedzy teoretycznej, która jednak w zetknięciu z rynkiem pracy bardzo często okazuje się niewystarczająca do znalezienia zatrudnienia. I nie chodzi tylko o szkoły gimnazjalne (z oczywistych przyczyn), ponadpodstawowe o profilu ogólnym czy zawodowym, ale również o kształcenie na wyższym poziomie. Stąd wciąż w rejestrach urzędów pracy znajdują się osoby o wykształceniu policealnym i wyższym. Od wielu lat działania urzędów pracy skierowane są w dużym stopniu do tej grupy bezrobotnych. Aktywna polityka rynku pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych, w tym bezrobotnej młodzieży, do podjęcia pracy w przyszłości.